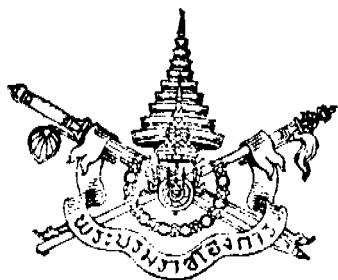

ฉบับพิเศษ หน้า ๗๖

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

พระราชบัญญัติ
การบัญชี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ
บัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

เล่ม ๓๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖ แห่ง
พระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“(๑) การประกอบกิจการซึ่งต้องจดทะเบียนการค้า
ตามประมวลรัษฎากร”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๑
แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“ในกรณีที่บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีมีสำนักงานสาขา ให้
มีการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับสำนักงานสาขา
นั้น ๆ อีกต่างหาก และให้ผู้จัดการสำนักงานสาขานั้น ๆ เป็น
ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้”

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
การบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี ไม่ต้องทำบัญชี
บางอย่าง หรือจะยกเว้นไม่ต้องทำบัญชีทั้งหมดก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราช
บัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

“มาตรา ๑๐ บัญชีซึ่งจะต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ คือ

- (๑) บัญชีสินทรัพย์รวมทั้งสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครอง
- (๒) บัญชีเงินสด
- (๓) บัญชีลูกหนี้ และบัญชีเจ้าหนี้
- (๔) บัญชีรายวันซื้อ และบัญชีรายวันขาย
- (๕) บัญชีแยกประเภทรายได้ และรายจ่าย

ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องจัดให้บัญชีที่ต้องทำตามมาตรานี้
รายการ ข้อความ และทำภายในระยะเวลาตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง”

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๑๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๒ ทวิ ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีนำสมุดบัญชีจะต้องทำตามความในพระราชบัญญัตินี้ให้สารวัตรบัญชีประทับตรา ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในมาตรานี้จะใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีใดในท้องที่ใด เมื่อใด รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ในขณะประกอบกิจการอยู่ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องเก็บรักษาบัญชีพร้อมทั้งหลักฐานประกอบไว้ ณ สถานที่ซึ่งใช้ทำการค่านั้น ถ้าเป็นร้านสาขาก็ต้องปฏิบัติทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี นับแต่วันที่ได้ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีนั้น ๆ เป็นต้นไป

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ในกรณีที่เกิดการสูญหาย หรือเสียหายจนแก่สมุคบัญชี หรือหลักฐานประกอบ ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีแจ้งต่อสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีในท้องที่เป็นหนังสือให้ทราบถึงเหตุแห่งการสูญหาย หรือเสียหายนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันทราบ หรือควรทราบถึงการสูญหาย หรือเสียหายดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานอันพึงเชื่อถือได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการเลิกประกอบกิจการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ในกรณีล้มละลาย ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ส่งบัญชีตามมาตรา ๑๐ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบของสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาไปยังสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีในท้องที่นั้น ๆ ภายในหกเดือน นับแต่วันเลิกประกอบกิจการนั้น

บัญชีและหลักฐานประกอบดังกล่าวในวรรคก่อน ให้สำนักงานบัญชีคนให้แก่บุคคลนั้นเมื่อได้ตรวจสอบเสร็จแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้ส่งคืน ให้บรรดาบุคคลผู้มีส่วนได้เสียตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๑

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

ความในมาตรา^๕ นี้ให้ใช้บังคับแก่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งประกอบกิจการโดยมีการชำระบัญชี^๕”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๓ ทวิ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีผู้ใดไม่ทำการบัญชีตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๒

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

“ มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒ ทวิ วรรคแรก มาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสภามหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัย ตาม มาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี